

Burgerplatform Minima Ridderkerk (BMR)

In Ridderkerk klinkt elke stem

In Ridderkerk wordt elke stem gehoord

Aan: (per mail verzonden)

Het College van Burgemeester en Wethouders van Ridderkerk
t.a.v. wethouder dhr. E. Pina
c.c.: mevr. S. Zock en mevr. A. van de Plaat

Ridderkerk, 7 augustus 2022

Betreft: Gevraagd Advies gewijzigde verordening Individuele Inkomensvoet 2023

Geacht College,

Wij danken u hartelijk voor het verzoek om als Burgerplatform Minima Ridderkerk, hierna te noemen het platform, advies uit te brengen over bovengenoemd onderwerp. Het platform heeft 3 documenten ontvangen te weten de huidige en de nieuwe concept verordening en een overzicht met wijzigingen(tabel). Hieronder gaan wij nader in op deze ontvangen documenten.

Algemeen

Met de door u voorgestelde aanpassingen sluit deze concept-verordening weer aan op de (herziene) participatiewet met (geïndexeerde) toeslagbedragen per 1 januari 2022. Dat maakt de regeling actueel voor de mogelijke aanvrager(s).

Maatwerk

Wij lezen in de verordening dat er meer ruimte is voor maatwerk wanneer het gaat om de beoordeling van het zicht op inkomensverbetering en de inspanning die de aanvrager hiervoor heeft geleverd/kunnen leveren. Wij vinden het een goede ontwikkeling dat de gemeente per aanvraag kijkt in hoeverre individuele inkomensverbetering mogelijk is en dat ook daadwerkelijk wil toepassen. In de toelichting op de verordening worden nogal eens essentiële mogelijkheden benoemd, die echter niet in de verordening zelf terugkomen. Het platform adviseert u dan ook:

- *De mogelijkheden om in aanmerking te kunnen voor een individuele inkomensvoet niet alleen in toelichting op te nemen, maar zoveel mogelijk in de regeling zelf.* Zie ook verderop in ons advies.

De regeling inhoudelijk

Artikel 5 nieuw/oud artikel 8 hoogte individuele toeslag

In dit artikel zijn de bedragen (en de wijze van indexering) van een toeslag voor 2022 opgenomen. De rijksoverheid heeft dit jaar al eenmalige energietoelagen toegekend voor huishoudens met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm. Die bijdragen zijn intussen nauwelijks meer dan een druppel op de gloeiende plaat. Het inflatiepercentage in 2022 wordt thans met dubbele cijfers geschreven. De uitvoering van de onderhavige regeling individuele inkomensvoet is destijds bewust neergelegd(gedecentraliseerd) bij de gemeenten. Hier kan de gemeente het verschil maken aangezien zij ook het best bekend is met de persoonlijke situatie.

Indexering

Wanneer wij kijken naar de hoogte van de bedragen voor de individuele inkomensvoet (peildatum 2022) valt

ons op dat de bedragen t.o.v. 2015 (huidige verordening) geïndexeerd zijn met 13%, dat betekent een kleine 2% per jaar. In vergelijking met de consumentenprijsindex (CPI) met als peildatum 2015=100 zien we in december 2021 een afgeleide CPI van 112,12 wat in lijn ligt met de indexatie van de individuele inkomensvoet in de nieuwe verordening. We zien echter in 2022 tot juni een sterke verder opgelopen indexatie van de CPI tot 118,47. Die inflatie nekt intussen veel mensen in onze samenleving en zeer zeker de allerlaagste inkomens. Gelet op de hoge urgentie en zorgelijke situatie is ons advies:

- *Help Ridderkerkse huishoudens nu door de hoogte van de individuele inkomensvoet 2023 nog in 2022 te heroverwegen en de stijging (nu al) mee laten gaan met de CPI-index en daarmee de koopkracht niet nog verder achteruit holt.*

Artikel 6 nieuw: Geen zicht op inkomensverbetering

In de toelichting geeft u aan dat dit artikel is toegevoegd om meer duidelijkheid te creëren omtrent het begrip 'geen zicht op inkomensverbetering'. Het ontgaat ons echter wat de verschillen zijn met oud artikel 8 van de vigerende verordening. In beide gevallen was en is er sprake van een referentieperiode van 3 jaar.

Onze vraag is waar zit het verschil dan met de huidige regeling?

Om in aanmerking te komen voor een inkomensvoet (na 3 jr.) wordt nu in de toelichting van art. 6 (in tabel bij 3.) vermeld dat "...de kans op inkomensverbetering binnen in ieder geval één jaar klein is...".

Gaat toekenning van een voet in deze herziening nu sneller na afloop van de 3 jaarstermijn of niet?

Maatwerk is goed maar laat de termijn van toekenning niet nodeloos langer duren dan 3 jaar, zeker voor uitzichtloze situaties. Het platform adviseert u:

- *Deze feitelijke mogelijkheid in de regeling zelf op te nemen en niet alleen in de toelichting.*

In genoemde tabel 3 wordt door u aangegeven dat met artikel 6 - een grotere groep minima - een individuele inkomensvoet aan kunnen vragen (onder andere) ter compensatie van de verminderde koopkracht en energiekosten die hoger uitvallen. We nemen aan dat u bedoeld dat er nu meer mensen die tot de minima behoren nu voor een voet in aanmerking kunnen komen. De grens blijft echter op de 110% van het Wsm.

U wilt sneller inspelen op de snel oplopende financiële problemen van de minima als gevolg van de torenhoge inflatie en de forse stijging kosten van levensonderhoud. Wij vinden dat positief en hebben hier al eerder aandacht voor gevraagd in het door ons in mei jl. uitgebrachte advies inzake de herziening beleidsregels inkomens.

We nemen echter aan dat niet eerst 3 jaar (referentetermijn) gewacht moet worden gegeven de hoge urgentie en acute financiële nood van veel huishoudens. Voorkomen van schulden en tegengaan van oplopende betalingsachterstanden voorkomt veel ellende, bevordert de inzetbaarheid op het werk (minder stress) en versterkt een actieve participatie. De algehele verwachting is dat de hoge inflatie en sterk gestegen kosten van dagelijks levensonderhoud nog veel langer zal aanhouden.

Maak de regeling zodanig geschikt om nu en straks snel en flexibel te kunnen handelen en geen onnodige proceduretijd te verliezen. Het platform adviseert u:

- *De mogelijkheid van het loslaten of inkorten van de referentetermijn voor deze specifieke situatie nu meer expliciet (zo nodig met een apart artikel) in de regeling op te nemen en wederom niet alleen in de toelichting*

Als gezegd: geef de doelgroep meer inzicht in de mogelijkheden waarop zij een beroep kunnen doen en laat dat ook een zichtbaar onderdeel zijn van het verplichte invulformulier en aan de orde komen in het persoonlijke klantcontact.

Tot slot

Registratie en monitoring

Als gezegd zijn wij op zich een voorstander van maatwerk maar ook van transparantie en duidelijkheid over de mogelijkheden van deze verordening en de toepasbaarheid ervan. Hoeveel mensen een individuele voet aanvragen blijkt niet uit de ontvangen stukken. In de evaluatie armoedebeleid-dashboardmonitor 2020, is alleen het aantal toekenningen te vinden.

Bij de herziening van een dergelijke verordening hoort o.i. ook een hoofdstuk te worden opgenomen met actuele kerngetallen en een analyse van de toegankelijkheid van de regeling en niet alleen een opsomming van juridische tekstregels met een toelichting op de artikelen.

Het platform adviseert u dan ook:

- *Een hoofdstuk aan het college/raadsvoorstel toe te voegen met actuele kencijfers (2021) als grootte doelgroep/minima, aantal aanvragen en-toekenningen etc).*

En gebruik ook de cijfers van 2021 die al wel (ambtelijk) beschikbaar zijn maar nog niet extern gecommuniceerd.

Communicatie: Bereik & toegankelijkheid van de regeling

Meestal krijgen wij als (ambtelijke) reactie terug dat bij herijking van de verordening een communicatieplan nu nog niet aan de orde is. Vaak staat of valt het (gewijzigde) gebruik van dergelijke regelingen met de bekendheid ervan en een (meer) proactieve inzet vanuit de gemeente.

Het is ons gebleken dat organisaties die in contact staan met de minima zoals de voedselbank aangeven dat zeer weinig mensen van deze regeling afweten. Het is ook procentueel de minst (aan)gevraagde toeslag.

Deze verordening is ook belangrijk voor niet alleen de mensen met een participatie uitkering maar ook de werkenden armen en zzp'ers met een laag inkomen. Deze groep is zich er amper van bewust dat ze een aanvraag voor een toeslag kunnen doen.

Hier moet dan ook meer aandacht voor komen. Alleen het actualiseren van de website en een keer in de **BLAUWKAI** adverteren is echt onvoldoende.

We missen overigens ook de mogelijkheid voor de aanvragers, bij het indienen van het verzoek (art. 2.) middels een door de gemeente beschikbaar gesteld formulier, de mogelijkheid wordt geboden voor een persoonlijke intake bij de gemeente waarbij de aanvraag gelijktijdig met de aanvrager wordt doorgenomen.

Het platform adviseert dan ook:

- *Een communicatieparagraaf aan het college/raadsvoorstel toe te voegen waaruit blijkt dat extra communicatieve aandacht en -acties zullen worden uitgevoerd;*
- *Extra gemeentelijke ondersteuning voor de uitvoering en de toegankelijkheid wordt geborgd.*

Advies

Samengevat adviseert het platform u als boven uiteengezet:

- ❖ Een refertetermijn van maximaal 3 jaar te hanteren voor toekennen van een individuele inkomensvoet;
- ❖ Ter compensatie van de (sterk)verminderte koopkracht en de exorbitante gestegen energiekosten voor de allerlaagste inkomens een apart artikel in deze verordening op te nemen dat direct kan worden ingespeeld op de financiële situatie van de laagste inkomens;
- ❖ De indexering van de toeslag nog lopende 2022 aan te passen;
- ❖ De mogelijkheden en toegang tot een individuele inkomensvoet niet alleen in toelichting maar expliciet in de regeling zelf op te nemen;
- ❖ De verordening te voorzien van een overzicht met (actuele) kerngetallen waaruit het gebruik en het effect van de verordening inzichtelijk wordt gemaakt;
- ❖ Het bereik en de toegankelijkheid van de verordening te versterken middels een aparte communicatieparagraaf (met acties en extra begeleiding) die aan het aan het college/raadsvoorstel wordt toegevoegd;

Uiteraard zijn wij gaarne bereid tot overleg en afstemming over ons advies en voor een verdere uitwerking. In afwachting van uw reactie,

Namens het Burgerplatform Minima Ridderkerk,

Ger Scholtens, voorzitter

Elvera Roos-Voogt, secretaris